

Ecclesiam, Populum, & Diocesis Lancianen. a Metropolitico Archiep. Theatini jure solvit.

non partitionem, seu alias quomodolibet per eos incurris in utroque foro ex certa scientia absolventes, dictaque penas eis remittentes, ac in primum, & eum, in quo antea erant, statim reponentes, & plenarie reintegrantes.

§.3. Ad Omnipotentis Dei laudem, & honorem, necnon Fidei Catholicae exaltationem, ac pro bono pacis inter venerabiles fratres nostros modernos Archiepiscopum Theatin. & Episcopum Lancianen. nec non Communitates, & homines prefatos concilianda, & stabilienda Ecclesiam Lancianen. cui venerabilis frater noster Leonardus de Marinis Episcopus Lancianen. praesse dignoscitur, dictumque Leonardum Episcopum, & ipsius Lancianen. Ecclesiae Capitulum praedictos necnon Civitatem, & Diocesis Lancianen., ac earum universum Clerum, & Populum a Provincia Theatin., cui Metropolitico jure subfunt, de simili consilio, & Apostolica potestatis plenitudine Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo fegregamus, & separamus, illosque, & eorum singulos, ac omnia, & singula earumdem Ecclesiae Civitatis, & Diocesis, ac in illis consistencia Prioratus, Praeposituras, Praepositatus, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, Canonicatus, & Praebendas, ac Parochiales, & alias Ecclesias, Capellas, & Hospitalia, ac alia Pia Loca, ceteraque cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis Ordinum Regularia beneficia Ecclesiastica cum omnibus, & singulis juribus, & pertinentiis suis, ac bonis mobilibus, & immobilibus a dicti moderni, & pro tempore existentis Archiepiscopi, & Capituli Theatin., eorumque Vicariorum, Officialium, & Ministrorum, ac Judicum quorumcumque pro tempore existentium omnibus, & singulis jurisdictionibus, potestatibus, correctionibus, superioritatibus, dominiis, visitationibus, & auctoritatibus in spiritualibus, & temporalibus de similibus consilio, & potestatis plenitudine dicta auctoritate, etiam perpetuo eximimus, & totaliter liberamus.

Ecclesia Lancianen. erigit in Archiepiscopatum, & Metropolim.

§.4. Ac dictam Ecclesiam Lancianen. in Metropolitanam pro uno Archiepiscopo Lancianen. nuncupando, ac Sedem Episcopalem Lancianen. in Archiepiscopalem, & Archiepiscopalem, ac Metropolitanam Provinciae Praefidis Sedem cum Pallii, & Crucis delatione, ac omnibus, & singulis aliis insigniis, honoribus, privilegiis, antelationibus, immunitatibus, & gratiis Ecclesiae, & Sedis Metropolitanarum, ac Archiepiscopalem.

Leonardus Ep. datur in Archiepiscopatum.

§.5. Ita quod dictus Leonardus Episcopus, qui Ordinem Fratrum Praedicatorum expresse professus existit, de cetero illi, ut Archiepiscopus, absque ulla alia ei de persona sua facienda provisione, & praefatione praesit, & illius verus Praesul, & Pastor existat, ac pro tali habeatur, & reputetur, & Archiepiscopus Lancianen. nuncupetur.

Archiepiscopalis, & Metropolitanam

§.6. Necnon quae Jurisdictionis, ac re-

cepto prius per eum de more dicto Pallio, quae Ordinis Archiepiscopalis existunt, ac alia ad Archiepiscopalem, & Metropolitanam dignitatem spectantia exerceat, de simili consilio eadem auctoritate similiter perpetuo erigimus, & instituimus, ac Ecclesiam, & Civitatem Lancianen. nomine, titulo, & honore, ac praerelatione dignitatis Archiepiscopalis, & Metropolitanae decoramus.

§.7. Provinciae quoque Lancianen. praedictae Clerum, & Populum quorum singulorum cause ad dictum Archiepiscopum Lancianen. juxta sacrorum Canonum instituta, deferantur pro suis Provincialibus Clero, & Populo, ita quod ipsi, & eorum singuli quoad omnia Metropolitana, & Archiepiscopalia Jura superioritatem, & jurisdictionem pro tempore existenti Archiepiscopo Lancianen., & non alteri ei tamquam membra capiti obsequentes, & de Archiepiscopalis, & Metropolitanis, ac Provincialibus Juribus respondere debentes subiecti sint, de pari consilio praefata auctoritate concedimus, & assignamus.

Cause Provinciae Lancianen. suo ordine ad eam referenda.

§.8. Necnon eidem Archiepiscopo, & Capitulo Theatin. ac eorum Vicariis, Officialibus, & Judicibus, ac quibusvis aliis personis cujuscumque dignitatis, Ordinis, & conditionis existentibus, ne in Archiepiscopum, seu Praesulem, aut Administratorem, ac Ecclesiam, & Capitulum Lancianen. necnon eorum Vicarios, Officiales, & Ministros, ac Clerum, & populum Monasteria, Prioratus, Praeposituras, Praepositatus, Dignitates, Personatus, Administrationes, Officia, Canonicatus, & Praebendas, Ecclesias, Cappellas, Hospitalia, Loca, ac Beneficia Ecclesiastica Civitatis, & Diocesis Lancianen. hujusmodi aliquam jurisdictionem, superioritatem, dominium, potestatem, visitationem, correctionem, tam in civilibus, quam in criminalibus causis Metropolitanam, vel quamcumque aliam jurisdictionem hujusmodi concernentia exercere quomodo praesumant, districtius inhibemus.

Supet Archiepiscopum Provinciam, &c. Lancianen. adempnum quodlibet jus Ecclesiae Theatin.

§.9. Et ita in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, quavis auctoritate fungentes etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, ac si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Sic per quoscumque Judices definiti iustum.

§.10. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis etiam de non tollendo jure quaesito, ac ipsius Ecclesiae Theatinen. etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis Archiepiscopo, & Capitulo, ac Clero, Communitati, & hominibus praedictis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis

Derogatio contrariorum

Declaratio, & ampliatio jurisdictionis Consulum artis mercantiae pannorum de Urbe.

Hanc jurisdictionem primo instituit. Martin. V. ut in ejus Const. VIII. Cum inter Tom. III. Part. II. fol. 439.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio &c.

Volentes dilectos filios Mercatores pannorum Almae Urbis nostrae, non minori quam Praedecessores nostri profecuti sunt, favore prosequi, idcirco eorumdem literas, ac in eis contenta, & inde secutas quaecumque confirmamus, & firmitatis robore munimus, & approbamus, quatenus sint in usu.

Confirmatio jurisdictionis.

§.1. Praeterea provide attendentes, quod caelesti favente numine, humana prole aucta, & bonorum Mercantium, & praefertim pannorum pretium est auctum, & propterea jure merito jurisdictionis iudicentium augenda est, Motu simili, ac de Apostolica potestatis plenitudine, fidem, de qua in praesentis fit mentio, ad summam ducatorum auri triginta augemus & extendimus, ita ut fides ipsi libris Mercatorum de rebus spectantibus ad artem Mercantiae, dummodo ipsi mercantiliter, & mercatorum ordine & more scripti, ac confecti & tenti sint, juramentumque prout in praesentis continetur, interveniat, usque ad summam ducatorum triginta auri adhibeatur. Et quod Consules ipsi inter laicos de rebus praedictis, etiam si ipsi Romani Cives sint, & Curiales Rom. Cur. sequentes, jus dicere, cognoscere, terminare, & exequi possint usque ad summam praedictam, & sine praedictis Tribunalis Auditoris Camere, in quacumque summa, & aliorum Tribunalium ultra summam viginti, absque eo quod cause ab eorum Tribunali, praeterquam per appellationem legitimo tempore, & modo interpositam, avocari possint, decernimus & mandamus.

Extensio ejusdem.

§.2. Non obstantibus quibusvis privilegiis, etiam personis superscriptis, etiam Motu proprio attributis, quorum etiam expressa & specifica mentio habenda esset, (quorum omnium tenores perinde, ac si de verbo ad verbum hic inserti forent, pro expressis haberi volumus) ac aliis quibus Praedecessor praefatus in praefatis literis minime obflare voluit; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogatio.

§.3. Et sic per quoscumque Judices judicari, & interpretari volumus, & mandamus, sublata aliter interpretandi, aut judicandi facultate, irritum quoque, & inane decernentes, quicquid in contrarium contigerit attentari.

Clausula sublata.

§.4. Volumus autem, quod praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, regula contraria non obstante, vel quod breve desuper, si videbitur expediri possit. Placet. Motu proprio. I.

Sola signatura sufficit.

Da.

riarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insisterentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Adhortatio ad Clerum, Populumque Lancianen. de parando Leonardo Archiepiscopo, & quae jura, &c. retinendo.

§.11. Quocirca Capitulo, & Clero, ac Populo praefatis, necnon dilectis filiis Vassallis dictae Ecclesiae Lancianen. per Apostolica scripta mandamus, quatenus Capitulum eidem Leonardo electo tamquam Patri, & Pastori animarum suarum, ac Metropolitanano, & in Archiepiscopum, electo humiliter intendentes exhibeant sibi etiam in iis, quae Metropolitanam, & Archiepiscopalem jurisdictionem, ac superioritatem concernunt obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, ac Clerum eum pro nostra, & dictae Sedis reverentia benigne recipientes, & honorifice pertractantes sua salubria monita, & mandata suscipiant humiliter, & efficaciter adimplere procurent. Populus vero tamquam Patrem, & Pastorem animarum suarum devote suscipientes, & debita honorificentia prosequentes suis monitis, & mandatis salubribus humiliter intendant, ita quod ipse Leonardus electus in eis devotiois filios, & ipsi in eo per consequens Patrem benevolam invenisse gaudeant. Vassalli autem praedicti eum debito honore prosequentes sibi fidelitatem solitam, necnon consueta servitia, ac jura sibi ab eis debita integre exhibere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam dictus Leonardus electus rite tulerit, seu statuerit in rebelles ratam habebimus, & faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Dat. die 9. Januar. 1562. Pont. An. III.

Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo primo, quinto Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

LVI.

Contra Franchitias in Urbe acclamantes, aut illas pro male factoribus, vel aere alieno adstrictis tenentes, sive Curiam in eorum captura impediennes.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium Inter ceteras, quibus ex injuncto Nobis Apostolicae servitutis officio assidue angimur, cura illa Nobis praecipue cordi est, ut Alma Urbs nostra, ad quam omnes Christianifideles ex universis mundi partibus veluti ad tutissimum refugium conflunt, facinorosis hominibus expurgata, & penitus vacua permaneat, ac in ea boni omnes quiesca securitate fruuantur, malis autem nullis, quo se confovere possint, locus relinquatur. Et hi qui a Magistratibus iusticentibus iustitiam consecuti fuerint, illius etiam executionem libere, ut decet, contra condemnatos, ubicumque eos moram trahere contigerit, consequantur.

Causa hujus Constitutionis §.1. Sane cum non sine animi nostri perturbatione acceperimus, nonnullos tam ob crimina per ipsos commissa, quam ob debita contracta, sibi ipsis a ministris & executoribus iustitiae timentes, ad ades Magnatum, & praesertim S. R. E. Cardinalium, & Oratorum Principum, uti loca a dictis iustitiae ministris tuta, tametsi contrarium esse deberet, in dies confugere, & in illis se recipere & confovere, sicque impanitos quandoque evadere, & creditores executione eorum creditorum ut plurimum frustrari.

Julius III. Franchitias prohibuit. §.2. Et licet ad hujusmodi abusum extirpandum, a fel. rec. julio Papa III. Praedecessore nostro, quaedam Constitutio edita fuerit, talium tamen iustitiam fugientium temeritatem in tantum exerevisse, ut non solum se in dictis locis recipere, sed etiam illa veluti iustitiae minime subiecta, Franchitias appellare non erubescant, tamquam in praefata Urbe, in qua Summus Pontifex cum sacro Cardinalium Collegio residet, & ut Christi Vicarius toto Orbi exemplum iustitiae praebere debet, avlsum, & receptacula delinquentium, ac suis debitis satisfacere recusantium esse toleretur, neque executio iustitiae libere fieri valeat. Rem quidem pessimi, valdeque perniciosi exempli, quae non ab ipsis Cardinalibus, & Oratoribus utpote modestis, & iustitiae cultoribus, sed plerumque ipsorum familiarium culpa, & facto processit.

Hic Pontifex illam confirmavit, & Franchitias coneri, aut acclamari prohibuit. §.3. Nos volentes tam enormes, & detestandos abusus penitus tollere, utque nullus improbis tutus locus detur, sed executores iustitiae passim, & ubique eorum officium libere, & intrepide exequi valeant, providere. Motu proprio, & ex certa

scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnes in primis Constitutiones circa praemissa, tam per praedictum Julium, quam quoscumque alios Pontifices Praedecessores nostros editas, cum omnibus, & singulis censuris, & poenis in eis contentis approbantes, & innovantes, hac in perpetuum valitura Constitutione sancimus, ut nullus de cetero cujuscumque sit dignitatis, & praeminentiae, sub indignationis nostrae, & alii arbitrii nostri poenis, ades praedictas, aut alia quaecumque loca, Franchitias appellare audeat. Nullique Cardinalium, & Oratorum, & Magnatum, etiam si nostri, seu Romani Pontificis pro tempore secundum carnem nepotes, aut alio consanguinitatis, seu affinitatis vinculo conjuncti fuerint, familiares, aut alias in ipsorum domibus commorantes, seu locis circumvicinis, malefactores quoslibet, etiam non condemnatos, aut pro debitis obnoxios, contra quos tamen mandata executiva ad instantiam creditorum decreta, & relaxata extiterint, ut eos a manibus Curiae eximant, receptare, vel alias sub asserta Franchitiae praetextu, secutores reddere, vel executores iustitiae, quo minus eorum officium contra illos, etiam in domibus, & locis circumvicinis praedictis libere, & sine ulla prorsus contradictione exequi possint, quovis modo directe, vel indirecte impedire praesumant.

§.4. Alioquin receptantes, aut securitatem praestantes, seu etiam executores iustitiae quomodolibet, ut praemittitur impediennes, necnon qui Cardinalium, aut Oratorum, seu Magnatum quorumlibet nomen acclamando, contra dictos iustitiae ministros invocaverint, aut alias quoslibet alios in eosdem ministros concitaverint, velut criminis laese majestatis rei condignis poenis afficiantur, contra quos omnes, & singulos ad supra dictas, & etiam ad alias poenas in quibus malefactores ipsi condemnati fuerint, vel quas promeruerint, interestque, & damna inde provenientia, necnon ad creditorum satisfactionem, etiam ex officio, & ad Fisci nostri, ac partium instantiam respective inquiri, & procedi, & successive eos condemnari posse, & debere, volumus, atque decernimus.

§.5. Mandantes nihilominus Cardinalibus, Oratoribus, & aliis praedictis sub ejusdem nostrae indignationis poena, ut familiares suos, & alias in ipsorum domibus commorantes, ne praemissa committant, omnino admoneant, & cum effectu cohibeant, neque per illos aliquid de praemissis fieri quovis modo tolerant, seu permittant.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, sub quacumque tenorum forma quomodolibet in contrarium concessis, confirmatis, & iteratis vicibus innovatis, assertis consuetudinibus, quas per praesentes improbamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum anno

Contravenientibus poenas imponit.

Iussu ne Cardinales, & Oratores talia permittant.

Clausula derogatoria.

Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, duodecimo Kalendas Martii, Pontificatus nostri Anno III.

LVII.

Declaratio, & limitatio Constitutionis editae a Paulo IV. super Ordinationibus observandis per Hebraeos in Statu Ecclesiastico degentes.

De materia Hebraeorum, vide in Const. IV. Pauli IV. Cum nimis Tom. IV. Par. I. fol. 321.

PIUS PAPA QUARTUS

Universis & singulis utriusque sexus Hebraeis in Alma Urbe commorantibus, & commorari solitis, viam veritatis agnoscere, & agnitam custodire.

Paulus IV. multa statuit circa Judaeorum vivendum modum in Constitutione cit. in rubr.

Hic modo Pontifex declarat, in itinere de loco ad locum eas posse deferre biretum nigrum.

Dudum a felicitis recordationis Paulo Papa IV. Praedecessore nostro zelo religionis Christianae Motu literae Apostolicae circa vestrum, aliorumque Hebraeorum vivendum modum, sub data videlicet pridie Idus Julii, Pontificatus sui Anno I. emanarunt, quarum, ut accepimus, praetextu per calumniam, & cavillationes nonnullorum vestris facultatibus inhiantium, literas ipsas in multis praeter ipsius Praedecessoris intentionem interpretantur, vos diversimode vexati, & inquietati fuistis.

§.1. Quare Nos considerantes, quod Sancta Mater Ecclesia Hebraeis, quos in memoriam Passionis Dominicae tolerat, multa plerumque concedit, ut Christiana benignitate allesti errorem suum recognoscant, & ad verum, quod est Christus, lumen tandem convertantur, plurimorum etiam Praedecessorum nostrorum vestigiis inhierendo, statui vestro opportune providere volentes, ac literarum praedictarum tenores praesentibus pro expressis habentes: Motu proprio non ad vestram, vel alicujus vestrum, aut alterius pro vobis super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, Vobis omnibus, & singulis, ut dum vos ab uno loco ad alium iter agere contigerit, possitis in ipso itinere biretum, seu pileum nigrum deferre, ea tamen conditione, ut si ultra unam diem uno in loco moram traxeritis, postea solum biretum glauci coloris gestetis, Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, ac indulgemus. Volentesque quod si locus pro vestra habitatione assignatus amplus, & capax, ac negotiis gerendis, & mercibus exercendis aptus, & commodus sit, intra illum vos contineatis: alioquin in alio capaci comodo vobis assignando, vel Priori, quantum opus fuerit, ampliando, seu jam per dilectum filium Guidonem Afcanium Cardinalem Camerarium jam ampliatum, & forsan ejusdem Guidonis Afcanii, seu ab eo de Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

super depatan. arbitrio in posterum ampliando.

§.2. Et ultra domos in clausura existentes, quas per vos acquiri forsan contigerit, quaecumque alia stabilia, bona, seu praedia urbana, & rustica, usque ad valorem mille, & quingentorum ducatorum auri tenere possitis; bonaque ipsa Christianis, & colonis etiam partiariis, vel sub certa annua pensione, prout cum illis convenietis, locare, ac etiam sine aliquibus fraude, & monopolio culturae terrarum, & animalium cujuscumque generis, aliarumque rerum societates cum eisdem Christianis contrahere, & quascumque artes, & mercaturas quarumcumque generis, & rerum humano usui quomodolibet necessarium, etiam olei, frumenti, vini, hordei, ceterorumque fructuum (nisi tamen superiores hujusmodi commercia, & emptiones publico edito omnibus etiam Christianis negociantibus interdixissent) exercere & ubi etiam haec vobis a vestris debitoribus in solutum data fuerint, illa recipere, acceptaque quibusvis personis etiam Christianis vendere, & cum illis pro aliis bonis permutare, & prout volueritis, alienare.

Stabilia usque ad 1000 ducatos habere valeant, & mercaturas quarumcumque rerum exercere possint.

§.3. Et cum Christianis conversationem, & familiaritatem honestas, non tamen eosdem Christianos in vestros famulos habere, aut quomodolibet tenere. Et de pecuniis per vos, & vestrum quemlibet mutatis interesse pro tempore usque ad datam literarum Praedecessoris hujusmodi decurso, juxta Capitula vobis antea concessa, & tolerata, exceptis tamen casibus jam decisis, vel per transactionem, vel sententiam, quae in rem judicatam transierit, fuistis, quas in suo robore permanere omnino volumus, nisi que arbitrio nostro nova revisione digna videbuntur, abinde vero circa juxta modum ex ejusdem Praedecessoris ordinatione vobis datum, & donec alius modus vobis, per Nos, seu nostrum, & Sedis Apostolicae Camerarium praefatum pro tempore statuatur, dummodo tum interesse de vestro interesse non exigatis, exigere.

Cum Christianis honeste conventurus.

§.4. Et pignora, quae a Christianis quomodocumque per vos accipi contigerit, de illis lapsis decem, & octo mensibus integris, postquam vobis consignata fuerint, per publicam substationem assistente Officiali publico, & parti legitima intimatione facta, & alias juxta morem, & modum, antequam dictae literae emanassent, in praefata Alma Urbe servari solitum vendere, & illorum pretium pro occurrenti summa vestri crediti, reliquum, si quod superflueret, illorum dominis reddendo, & consignando, vel in manibus Officialis deponendo, vobis retinere, & de illis nullam rationem illorum dominis, seu cuiquam alteri reddere teneamini, sed velut de propriis bonis libere disponere valeatis, plenam, & liberam eisdem auctoritate, & tenore facultatem concedimus.

Pignora post lapsum 18. mensium vendere valeant.

§.5. Et insuper volumus, ut vos sub statutis, & decretis generalibus Almae Urbis praefatae, quae tamen privilegiis, & con-

Statuta Urbis servent si non obstant indultis.

Domini domorum in fepris, eas locone pro pensione ut hic.

Qui stabilia ab eis enentunt, solvant pretium absque cautione, vel illa cum fructibus restituunt.

Delicta praterquam hic excepta jam parata remittit.

Querelans contra eos occasione exactionis inesse, habet annum ad prosequendum, querelam respectu poenae.

concessionibus vobis indultis contraria non sint, comprehendamini, & illa observare teneamini.

§.6. Et ne ob certi loci, intra quem habitare debeatis, assignationem, & intra illum Domos conducendi necessitatem, ab illarum dominis ultra debitum modum, pragravemini, ut Domorum domini in Locis praedictis illas vobis pro justo pretio per Camerarium praefatum declarando locare teneantur, neque illud quovis modo augere, vel alterare valeant.

§.7. Praeterea si a vobis, vel vestrum singulis vigore Apostolicarum Praedecessoris literarum, bona stabilia, quae possidebatis vendere coactis aliqui hujusmodi bona emerunt, & illorum etiam sub praetextu cautionum, de evisione, seu alias per calumnias requisitarum non praestitarum vobis nondum persolverint, ut pretia conventa vobis absque alicujus cautionis praestatione integre persolvere, aut bona ipsa stabilia per eos empti in eo statu, quo erant tempore emptionis, una cum fructibus per eos perceptis restituere teneantur. Omnesque libros rationum vestrarum, & alias scripturas publicas, & privatas vobis ablatis & ablatas, seu depositas, & depositas, quibusvis sequestris super illis factis sublati, vobis restitui mandamus, vosque ad reddendum rationem aliquam de contractibus, seu instrumentis etiam cassis, & extinctis nullatenus teneri, neque adstringi posse decernimus.

§.8. Et ulterius vos omnes, & singulos ab omnibus, & quibusvis delictis, criminibus, etiam tam contra dictas Pauli Praedecessoris, quam contra eisdem Pauli Pontificatus tempore durante quorumvis S.R.E. Cardinalium, aut aliorum quorumcumque literas etiam libros non exhiben., aut alias ipsi literis non parendo excessibus, & transgressionibus quantumcumque gravibus, & enormibus per vos usque ad praesentem diem commissis, exceptis dumtaxat criminibus homicidii, homicidioque majoribus, ac laesa majestatis, & falsae monetae, falsificationis literarum Apostolicarum, & in contemptum fidei Christianae commissis, & juxta formam instrumenti per vos in Camera Apostolica cum dilecto filio Donato Matthaeo Minali generali Thesaurario modo facto, seu celebrato quoad poenas tantum, cuicumque praeterquam parti applicandas, & quae haecenus depositatae, seu exactae non fuerunt, & salvo in reliquis jure cujuslibet tertii, necnon a quibusvis residuis vigesimalium, & talarum, & aliis quibuscumque, tam civilium quam criminalium Camerae Apostolicae debitis, auctoritate, & tenore praemissis absolvimus, & liberamus.

§.9. Et insuper volumus, quod pro futuris transgressionibus ratione exactionis vestri interesse, querelans, seu accusator annum tantum habeat ad prosequendum suam accusationem, seu querelam, quantum sit respectu poenae, ut supra applicandae, quo vero attinet ad interesse civile ipsius que-

relantis, vel accusantis, vel cujuslibet alterius tertii, nulla alia sit praescriptio temporis, nisi ea, quae a jure communi statuta est.

§.10. Et pariter quod vestris creditis, tam praeteritis, quam praesentibus, & futuris ea solum opponatur praescriptio, quae praefinita est a jure communi, & quod pro toto eo tempore, quo quis pecuniis vestris fruitur, intelligatur interesse currere, computando tamen diem pro die, mensem pro mense, non autem diem pro mense, & pro transgressibus vestris poenae sint arbitrarie de cetero, exceptis tamen illis casibus pro quibus certa poenae sunt statuta a jure communi.

§.11. Praeterea vobis permittimus quod possitis tenere apothecas extra ghetto, seu septum hebraicum, quantum tamen fieri poterit contiguas, & in illis ab ortu solis usque ad occasum, exceptis diebus festis, permanere, & mercaturam, ac artes vestras, & banchum, aliaque vobis permissa exercitia exercere, dummodo adveniente nocte, vos ad vestras solitas intra claustra habitationes reducatis.

§.12. Ceterum ut fraudibus occurratur, mandamus, ut vos rationes, quas cum Christianis habueritis, characteribus linguae vulgaris Italicae scribere teneamini, alias vestris libris, seu rationibus alias, quam ut praefertur, scriptis, seu notatis nulla fides profus adhibeatur, possitis tamen ad libitum vestrum privatos libros in usus vestros conscribere lingua vestra hebraica, dummodo ex eis Christianos non conveniatis. Quodque non solum vos in Alma Urbe praefata commorantes, sed etiam ceteros extra illam in aliis quibusvis locis moram trahentes, qui in eadem negocia aut commercia aliqua habuerint, pro illorum modo, & qualitate teneantur, & obligati sint in solutione compositionis, per vos nuper cum Camera Apostolica facta, aliisque omnibus oneribus per vos sustinendis, & fiendis, juxta ratam eis per taxatores imponen. concurrere, & contribuere, ac demum instrumentum conventionis per vos cum Camera Apost. five ejus Thesaurario, sub die octava Januarii praesentis anni inite cum omnibus, in eodem instrumento contentis de verbo ad verbum, prout jacet, auctoritate, & tenore praemissis approbamus, ratificamus, & confirmamus, omniaque in illo concessa vobis damus, & concedimus, & condonamus, ac praemissa omnia, & singula in praesentibus nostris literis contenta inviolabiliter observari.

§.13. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac quidquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

§.14. Quocirca dilectis filiis nostro, & Romanae Ecclesiae Camerario, & etiam nostro in Alma Urbe, ejusque districtu in spiritalibus

Prascriptio juris communi contra Judaeos opponi potest.

Apothecas extra septum Judaeorum haberi possint, ut hic.

Libri non pro bant contra Christianos, nisi scripti sint vulgari Italico sermone.

Decretum irritans.

Executorum istius Constitutionis deputatio & facultates.

Clausula derogatoria.

D. P. An. III. 27. Februarii.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

ritualibus Vicario, & Curiae causarum Cam. Apostolicae Auditori generali motu simili per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra fuerint requisiti, solemniter publican., vobisque, in praemissis efficacis defensionis praesidio assisten. faciant auctoritate nostra vos concessione, indulto, voluntate, permissione, liberatione, absolutione, mandato, confirmatione, approbatione, decreto, aliisque praemissis, & praesentibus literis pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos, aut aliquem vestrum desuper per quoscumque quavis auctoritate fungen. quomodolibet indebite molestari, contradicentes quoscumque, ac inobedientes, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.15. Non obstantibus supradicti Pauli Praedecessoris, & quibusvis aliis literis, concessionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam per Nos contra praemissa, seu aliquod praemissorum editis, necnon provincialibus, etiam per Sedem Apostolicam pro tempore de latere Legatos, etiam super praescriptione fere annorum, five alterius brevioris, quae a jure communi indicta sit temporis contra Hebraeos praefinita similiter editis, etiam Urbis praefata statutis, & consuetudinibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis dictae Almae Urbis, seu ejus Populo, ac quibusvis aliis sub quibuscumque verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habent. illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facien. plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 27. Februarii, millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno III.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

Prohibitio deferendi, retinendi, & vendendi Archibuffetos brevioris mensurae duorum palmorum in Statu Ecclesiastico.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM vices ejus, licet immeriti, geramus in terris, qui de caelo ad ima descendens, pro salute humani generis seipsum ad Crucis patibulum obtulit, omni quo possumus studio, continuo invigilare debemus, ut omnis profusus occasio, homicidia, tamquam in ejusdem humani generis perniciem tendentia, committendi, quantum in nobis est, submoveatur. Et quia experientia cognovimus, quamplura ex illis tormentulis igneis, Archibuffetis vulgariter nuncupatis (quae occulte deferri possunt, & ad necem inferendam aptiora, & fere inevitabilia esse videntur) in dies committi, & perpetrari, nec haecenus ob proclamata, etiam sub gravissimis poenis, a Rectoribus Provinciarum, & Terrarum Nobis, & S.R.E. subiectarum, ab illis deferendis, ob scitiorum copiam, audaciam cessari, aut abstinere; quinimmo passim, & indistincte, non secus, ac cetera arma minus prohibita, ab omnibus fere gestari.

§.1. Nos propterea volentes proditorium, & abominabile, & detestandum armorum genus hujusmodi penitus, & omnino destruere, ac ab Alma Urbe, aliisque terris nostris praedictis, in totum eliminare, Motu proprio, & ex certa scientia, hac in perpetuum valitura Constitutione sancimus, nemini, cujuscumque sit dignitatis, gradus, ordinis, conditionis, aut praeminentiae, licere genus armorum hujusmodi, quod brevioris duorum palmorum mensurae existat publice, vel occulte, tam per Urbem, Civitates, & loca nostra praedicta, quam etiam in itineribus quoquo modo, aut quovis etiam militia, aut executionis justitiae praetextu deferre, minusque in domibus, aut alibi retinere, vendere, emere, aut permutationis, in solum dationis, pignoris, vel quocumque alio titulo recipere, quinimmo quicumque illa habuerint, intra viginti dierum spatium, a die publicationis praesentis Constitutionis in locis infra scriptis faciendae, computandum, in Alma Urbe nostra illius Gubernatori; in aliis vero locis praedictis, Rectori, vel Praefidi, aut etiam Gubernatori, seu cuivis alii superiori loci, in quo ea habentes fuerint, denunciare, & ad eum perferre, seu perferri facere, ac penes ipsum in loco ad id deputando, servanda dimittere teneantur.

§.2. Qui vero contrafecerit, dictumque genus armorum, lapsis dicti viginti diebus, retinuerit: crimen laesae majestatis, & rebellionis, ac poenas pro illo a jure inflatas eo ipso incurrat.

O 2

§.3. Inhi-

Causa huius prohibitionis.

Prohibitio deferendi, & retinendi Archibuffetos brevioris mensurae duorum palmorum.

Contravenitum poenae.

1562. Inhibicio contra officiales de licentia desuper concedant.

§.3. Inhibentes (prout tenore presentium inhibemus) omnibus, & singulis, etiam de latere nostro Legatis, ne sub indignationis nostre, & quibuscumque Vice-Legatis, Gubernatoribus, Rectoribus, Praesidentibus, ac aliis nostris, & Sedis Apostolicae, seu Civitatum, & Terrarum praedictarum Officialibus, ne sub suspensionis a divinis, ac excommunicationis latae sententiae, aliisque arbitrii nostri poenis, cuiquam tale genus armorum, sub quovis colore deferendi, vel alias, ut praemittitur, retinendi, licentiam, & facultatem ad quodcumque etiam brevissimum tempus, concedere audeant, vel praesumant.

Licentia autem per officiales danda nulla sint, & a poenis praedictis non excuset.

§.4. Decernentes nihilominus licentias, & facultates sic concedendas, nullas penitus, & invalidas existere, ac illis non obstantibus, eos, qui sub illarum clypeo, dictum genus armorum detulerint, aut, ut praemittitur, retinuerint, poenas praedictas omnino incursum, illosque irremissibiliter puniendos fore, & contra omnes, & singulos huic nostrae Constitutioni contravenientes, ad Fisci nostri instantiam, & etiam ex officio procedi, & inquiri posse, ac ad poenarum praedictarum executionem deveniri omnino debere.

Iussio publicandi.

§.5. Ut autem praemissa ad omnium notitiam deducantur, nec aliquis praetextu ignorantiae excusari possit: volumus, quod praesentes literae per aliquos Curiae nostrae Cursores, ad Basilicam Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiam Lateranensem, necnon Cancellariam Apostolicam valvas, ac in acie Campi Florae affigantur, & publicentur.

Fides transumpti procurum.

§.6. Quodque earum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo aliquis personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, certa, & indubitata fides adhibeatur, prout ipsis literis originalibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Et transumpta huiusmodi, Legati, Vice-Legati, Rectores, vel Praesides, aut Gubernatores, seu alii Superiores Provinciae, Terrarum, Oppidorum, & locorum praedictorum, per publicum praconem publicari, & valvis Cathedralis, seu Matricis Ecclesiae loci, aut Palatii eorum residentiae affigi faciant, publicationemque, & affixionem praedictas, lapsis dictis viginti diebus, perinde omnes arctare, ac si personaliter intimata forent.

Derogatio contrarium.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, quibuscumque personis forsan concessis, confirmatis, & innovatis, asertis consuetudinibus, quas (si quae forent) per praesentes improbamus, nullasque, & invalidas esse declaramus. Et quae omnia (illorum tenores pro sufficienter expressis habentes) revocamus, & annullamus, nullaque, & irrita esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

D. P. An. III. 6. Martii.

Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Pridie Non. Martii, Pont. nostri Anno III.

Jurisdictione, & facultates Cardinalis Protectoris, & Judicis causarum Monasterii, & Monialium (impudicarum jam mulierum) Convertitarum de Urbe nuncupatarum.

Institutionem hujus Monasterii, & ejus indulta, vid. in Leon. X. Const. XLIII. Salvator Tom. III. Par. III. fol. 484.

PIUS PAPA QUARTUS Motu proprio &c.

UM sicut accepimus, non sine animi nostri displicentia, Monasterium Convertitarum de Urbe, illiusque Moniales, ob lites, & quaestiones, quibus ad diversa Urbis Tribunalia, occasione honorum metricum curialium, & aliarum quarumcumque mulierum inhonestam vitam agentium, & ab intestato decedentium, seu quae eisdem Monialibus juxta formam fel. rec. Leonis Papae V., & aliorum Praedecessorum nostrorum partem debitam non donaverint, vel reliquerint, vel alias dictae Bullae non satisfecerint, ac locationum, censuum, donationum, hereditatum, legatorum, & diversarum aliarum rerum, tam in agendo, quam defendendo ipsum Monasterium concernent, & ad illud, ac ejus Moniales praedictas, quovis modo spectant, jugiter implicatae existant, & quamplurima damna, & incommoda patiantur, ac impensa litis valorem, de qua pro tempore agitur, saepe numero exuperare, atque propter huiusmodi diuturnam pendentiam, & illarum expeditionis tarditatem, ipsum Monasterium a plurimis annis citra multis debitis involutum existat, ita ut vix ab eis possit explicari, aut habere, unde illius onera, & dictarum Monialium alimenta proveniant, nisi de celeri, & opportuno remedio provideatur.

Causa Constitutionis.

§.1. Nos Monasterium Convertitarum praedictarum, in quo mulieres carnis libidinum, & licentiosae vitae antea assuetae, caritative recipiuntur, & in viam Domini diriguntur, earumque, & illas sequentium animarum aeterna salus paratur, tantoque Hospitalia, & alia pia loca, in quibus Christi pauperes, tam infirmi quam alias recipiuntur, aluntur, & cooperiuntur, excellere, quanto animae, & corpus, & cetera, terrena antecellunt, ac earum paupertatibus, & indemnitatibus, paterna pietate favorabiliter consulere, & ut ab huiusmodi dispendiis, & expensis quantocius subleventur, providere volentes, Motu simili, & de certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, omnes, & singulas causas inter dictum Monasterium, & Moniales praedictas, sive earum Gubernatores, ac Procuratores, & Agentes, & quascumque alias etiam singulares personas, Collegia, Universitates, Societates, etiam pia & religiosa loca, cujuscumque status, gradus, ordinis, & qualitatis, privilegiatas, & privilegiatas, tam coram S. R. E. Camerario, necnon A. & Praesiden., ac Clericis Cam. Apost.

Advocatio causarum Monasterii non intrustarum coram quocumque iudice varentium cum quibuscumque eius privilegiatis.

Apost. necnon Vicario, & Gubernatore, ac Senatore Urbis, Capitaneoque, & aliis quibuscumque Judicibus, Ordinariis, & Delegatis, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac S. R. E. Cardinalibus nunc & pro tempore existentibus, occasione quorumcumque bonorum, & rerum supradictum Monasterium, & illius Moniales, & alios praedictos, tam conjunctim, quam divisim, ac tam active, quam passive concernentium, & ad praedictum Monasterium, & Moniales huiusmodi quomodolibet, & de interesse ipsarum quomodocumque, & qualitercumque apparere possint spectant, in quacumque instantia, inter illos, necnon alia aequae, vel magis pia loca, Universitates, Collegia, quomodocumque privilegiata, viduas, pupillos, & alias personas etiam exemptas pendentes, cujuscumque qualitatis, status, ordinis, vel conditionis, & naturae existentibus, etiam majores expressis, in eodem statu & terminis, in quibus reperiuntur (dummodo instructa non sint) aut illas, ac omnes alias, & singulas de cetero inter Monasterium, & Moniales huiusmodi, illius Gubernatores, Procuratores, & Agentes, ac supradictos, & alios quoscumque quomodolibet, tam active, quam passive movere, harum serie advocamus.

Deputatio, & facultates iudicis dictarum causarum, & Protectoris Monasterii.

§.2. Ac in Venerabilem fratrem nostrum Joannem Episcopum Sabinen. S. R. E. Cardinalem Moronum nuncupatum, moderum, & pro tempore existentem, protectorem Monasterii Convertitarum, Judicem ordinarium, & perpetuum, ad praedictas, necnon quascumque alias, similes vel dissimiles, causas, & causas, ac etiam criminales & mixtas, tam per eos, & contra eos, & eorum singulares personas super praemissis, a quibuscumque aliis rebus, iuribus, & actionibus, super bonis & rebus cujuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, & naturae existentibus, & ad Monasterium, & Moniales praefatas huiusmodi pertinentes, inter eos, ac personas, Universitates, Collegia, seu loca pia, etiam privilegiata & exempta, tam active quam passive pro tempore movere, juxta ordinariam jurisdictionem, seu facultatem, tam Gubernatori, quam Auditori Camerae, seu Vicario Urbis praefato, & eorum cuilibet attributam, seu attributas, per se, vel ejus Auditorem, nunc aut pro tempore existentem, seu alium per eum deputatum, vel deputandum audientem, sineque debito terminando, & deciden., & quod decrevit in quocumque loco, & contra quascumque personas quantumcumque privilegiatas plenarie exequen., seu exequi facien. quibusvis inhibitionibus, etiam vigore specialium commissionum, etiam nostra & successorum nostrorum huiusmodi manu signata, emanata, & emanant. non obstant. auctoritate, Apost. tenore praesentium perpetuo constitutum, & deputatum, & ad hunc effectum illi etiam per alium, seu alios quoscumque tam in Romana Curia, quam extra eam, & per edictum publicum confilio summa-

rie sibi de non tuto accessu, citandi, & monendi, ac eisdem & praefatis.

§.3. Necnon quibusvis aliis etiam Curiae Capitolii primo & secundo illius Collateralibus, ac Appellationum Capitaneo, quam aliarum ejusdem Urbis Curiarum Judicibus & personis, tam ecclesiasticis, quam saecularibus, quibus, & quoties opus fuerit, sub censuris, sententiis, & poenis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, de quibus eidem Protectori, sive ejus deputati, Auditori, videbitur inhiberi, & in eventum non partitionis, contra inobedientes, & rebelles ad declarationem incursum censurarum, & poenarum huiusmodi, illarumque aggravationem, & alia, juxta styllum, & morem dictarum Curiarum in similibus servari solitum, & alias, prout sibi videbitur, procedent.

Facultas inhibendi quibuscumque Judicibus Urbis.

§.4. Sententiamque, sive sententias, debite executioni demandant, seu demandari facien. in omnibus & per omnia, & juxta etiam facultatem dictis Audit. Camerae, Urbis Gubernatori, & Vice-Cancellario per eandem Bullam concessam.

Sententias exequendi.

§.5. Contradictores quoslibet & rebelles, per censuras & poenas ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, aliaque juris & facti opportuna remedia appellatione postposita compescen., auxiliumque brachii saecularis, ad hoc, si opus fuerit, invocant.

Inobedientes coercendi.

§.6. Omniaque alia, & singula in praemissis, & circa ea, necessaria, seu quomodolibet opportuna, faciendum & exequendum.

Cetera necessaria faciendi.

§.7. Ac causam & causas, motas & movendas, commissas & committendas, toties, quoties opus fuerit, semel & pluries ejusdem Cardinalis arbitrio reassumunt. plenam & liberam licentiam, & facultatem concedimus.

Causas reassumendi ab aliis iudicibus.

§.8. Decernent. Monasterium Convertitarum praedictarum, & illius Moniales, & Gubernatores, seu Procuratores, & eorum agentes, personaeque praedictas, ex nunc deinceps occasione praemissorum alibi, quam coram praedicto nunc, & pro tempore dicti Monasterii Convertitarum existentem, Protectore conveniri, aut alios convenien. constringi non posse. Ac processus sententias, & decreta per alium, vel alios, tam ordinarios quam delegatos in causis praedictis quomodolibet pro tempore formatas, latis, & factas, cum inde secutis quibuscumque, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris vel momenti fore.

Et causa alibi cognosci nequeant.

§.9. Praesentes quoque sub quibuscumque revocationibus, suspensione, & exceptionibus, similibus vel dissimilibus gratiarum, etiam per Nos, & Successores Nostros Rom. Pont., aut Sedem Apost., vel ejus Legatos, etiam per Regulas Cancell. Apost. pro tempore factas ad favorem Fabricae Basilicae Princ. Apost. de Urbe, nullatenus comprehen. sed semper ab illis penitus, & omnino exemptas esse, & censerent, nec eisdem praesentibus per quascumque literas, & quasvis regulas generales, & speciales, etiam derogatorias, & insolitas, & insolitas clau-

Clausula derogativa.

clausulas, & irritan. decreta sub quacumque verborum expressione in se continen. derogari posse, & si illi ullo umquam tempore ex aliqua etiam quantumvis necessaria, & urgentissima causa derogari contingat, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil omisso insertus, & hujusmodi derogatio consistorialiter facta, & per trinas, & distinctas literas eundem tenorem continen. tribus similibus distinctis vicibus, Monialibus, Gubernatoribus, & Deputatis, ceterisque personis predictis legitime intimata, & insinuata fuerit, eorumque expressus accedat ad id consensus, derogationem nemini suffragari, nec presenti Motu proprio per quamcumque concessionem etiam nostra, & successorum nostrorum manu signatam, fuisse & fore derogatum.

Decretum irritans.

§.10. Sicque per quoscumque Iudices quavis auctoritate, etiam Card. sublata, &c. judicari debere, irritum quoque &c.

Clausula derogatoria.

§.11. Non obstantibus premissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. etiam Praedecessoris Nostri de una, & in consilio generali edita de duabus dietis, dummodo non ultra tres dietas ad iudicium trahant, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Fabricae praedictae, necnon Hospitalis, Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum regularium, & piorum locorum, ac Ordinum, quorum illi extiterint, & aliorum regularium quorumcumque locorum exemptorum, juramento &c. roboratis statutis &c. privilegiis quoque, indultis, necnon conservatoriis, & exemptoriis, ac literis Apost. in forma Motus proprii eisdem Capitoli Roman. necnon Iudicibus, Curias, Tribunalibus, & eorum personis per quoscumque Rom. Pont. Praedecessores Nostros, ac Nos, & Sedem Apost. etiam Motu proprio, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis, necnon reformationibus, etiam noviter factis, ac etiam Motu proprio simili approbatis, etiam de reassumen. eisdem causis ad forum, seu Curiam Capitoli, quibus omnibus, etiam si de illis &c. tenores &c. ac si in specie praesentibus infererentur, tam in genere quam in specie, ad effectum sufficient. derogation. pro se sufficienter expressis haben., & habere decernen. harum serie specialiter, & expresse Motu simili, & ex certa scientia, ac de Potestatis Apostolice plenitudine derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sola signatura sufficit.

§.12. Volumus autem praesentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat, tam in iudicio quam extra, clausula ordinaria non obstante, quodque praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, sigillo praedicti Protectoris, seu alterius cujuscumque personae in dignitate ecclesiastica constituta, vel Curiae secularis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, tam in iudicio quam

extra, quae praesentibus adhiberetur, si exhibitae, vel ostense fuerint. Placet Motu proprio. Dat. Romae apud S. Petrum, 16. Kal. Aprilis, Anno III.

Papae subscr. D. P. An. III. 27. Martii.

LX.

Jurisdictione Inquisitorum haereticae pravitate, procedendi contra quoscumque Regulares, & Religiosos, quoquomodo privilegiatos, & exemptos, de haeresi culpabiles, dummodo eorum Superiores non praevenerint.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad futuram rei memoriam.

Pastoris aeterni vices, meritis licet insufficientibus gerentes in terris, sic vigilantiae nostrae sollicitudinem circa oves curae nostrae divina dispositione commissas exercere studemus, ne ille ab ovili suo, extra quod salvus nemo esse potest, aberrantes, in luporum rapacium insidias ullo modo incidere valeant, sed intra caulas debite custodita, ad caelestia pascula feliciter pervenire possint.

Exordium.

§.1. Nuper siquidem accepimus, nonnullos Rom. Pontifices Praedecessores nostros antea factis temporibus ex causis tunc expressis, diversis Ordinibus etiam mendicantibus, quod contra eorum fratres, & religiosos in quibuscumque causis, etiam haeresis, nisi per eorumdem Ordinum superiores, & prelatos inquiri, aut procedi quoquo modo non possint, inter alia privilegia per suas literas concessisse, & Nos forte illas confirmasse, supercrecente autem temporis, & hominum malitia hac nostra potissimum aetate, (quod sane dolenter referimus) in agro Evangelici Patrisfamilias zizania, etiam interdictos fratres, & religiosos in tantum pullulasse, messisque tritico rarefcentes adeo polluere videmus, ut vulpeculae jam in aperto vineam Domini demoliri nitantur.

Pontifices concesserunt diversis Ordinibus de haeresi inquiri posse nisi per eorum Superiores.

§.2. Quare Nos pro pastoralis officio Nobis divinitus crediti debito, quantum cum Deo possumus, opportuna in praemissis remedia adhibere volentes, ut quos Dei amor a malo non revocat, poena saltem formido a delinquendo retrahat. Et propterea considerantes, quod si dilecti filii Inquisitores haereticae pravitate, tam generales quam ubique locorum deputati particulares, in causis haeresis hujusmodi contra quoscumque quorumvis Ordinum, etiam quomodolibet exemptorum, & mendicantium fratres professores, & religiosos, quandoque causas ipsas haeresis ab eis inchoari contigerit, procedere valerent, profecto id in non modicam fidei catholicae cederet utilitatem, cum praesertim ex hoc superiores, & prelati Ordinum praedictorum, sicut verisimiliter credendum est, ad subditos suos sub probata religionis norma continendos, transgressoresque debitis poenis compescendos

Sed hic Pontifex ad majorem fidei utilitatem, Inquisitoribus omnibus facultatem dat procedendi contra quoscumque fratres & religiosos, & exemptos, dummodo eorum Superiores non praevenerint.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die 1. Aprilis 1562., Pontificatus nostri Anno III.

D. P. An. III. 1. Aprilis.

LXI.

De Homicidiis, aliisque reis poena capitalis, vel sanguinis, etiam non condemnatis, & infra sex menses non sponte se in carceribus constitutis, non audiendis. Appellationibusque condemnatorum in penam Fisco, & Camerae Apostolicae applicatam non admittendis, nisi factis depositis. Ac de poenis fractae pacis, vel treguae, & allegatione novae causae, vel minoritatis. Et legitime filiorum confiscatione.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

Et si cuncta, quae ex multa Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum providentia processerunt, executioni debite demandanda esse censemus, illa tamen praecipue, quae ad salubrem temporaliis ditionis Apostolicae Sedis directionem, & pro Camerae Apostolicae indemnitate prudenter ordinata comperimus, ut illibata, firmaque perpetuo subsistant, libenter non solum nostrae approbationis, verumetiam, opportuna innovationis munimine roboramus.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem cum fel. rec. Julius Papa II. Praedecessor noster &c. Omittitur hac Bulla narratio, quia ipsa est in Tom. III. Par. III. Const. XXIX. Fidei fol. 318.

Julius II. editi Const. hic cit.

§.2. Et deinde pia mem. Paulus Papa III. etiam Praedecessor noster per eum ex plurium fide dignorum testimonio accepto, quod nonnulli Civitatum, Terrarum &c. Omittitur narratio Bullae, quia ipsa est in Tom. IV. Par. I. Const. XXX. Cum sicut fol. 184.

Paulus III. similiter hic cit.

§.3. Nos igitur, ne literae praedictae, ex eo quod illarum executio ab aliquibus fieri neglecta fuit, seu propter eorum forsitan non usum, in desuetudinem abiisse a quocumque praetendi, seu aliter quomodolibet allegari, deque earum viribus habitari contingat, sed illae, ut par est, suos debitos fortiantur effectus, & ab omnibus observentur, providere volentes, Motu, & scientia similibus, praefatas, & alias quascumque (quarum, & inde secutorum quorumcumque aliorum circa praemissa latius etiam de necessitate exprimendorum tenores, ac si de verbo ad verbum similiter inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus) aliorum Praedecessorum nostrorum super praemissis, tam sub plumbro, quam in forma Brevis editas literas, & in eis contenta, ac inde sequuta quacumque, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, eisque Apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac ea valere, perpetuae roboris firmitate subsistere, ac suos effectus plene sortiri, & ab omnibus, quos illa concernunt, & concernere poterunt quomodolibet in

Hic Pontifex eas approbat.

compescendos, facile reddi possint diligentiores. Idcirco Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, hac nostra firmiter valitura Constitutione, auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus ordinamus, atque decernimus, quod de cetero in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores haereticae pravitate, tam generales, quam in quibusvis Provinciis, Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra quoscumque Fratres, professores, & Religiosos Ordinum praedictorum, ac etiam contra quoscumque quovis modo privilegiatos, & exemptos, de haeresi crimine quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorumdem Fratrum professorum, & Religiosorum superioribus, & prelati in causis hujusmodi praeventi non fuerint, iuxta facultates officii ipsius inquisitionis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repertos secundum canonicas sanctiones castigare, aut punire, ceteraque omnia, & singula facere, gerere, & exequi libere, & licite possint, & valeant, super quibus plenam, & liberam eisdem Inquisitoribus, & eorum cuilibet facultatem concedimus, & potestatem.

Et ita ac non alias judicari jubet.

§.3. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi facultate, judicari, & definituri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & Ordinum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mari magno, & Bulla aurea, vel alias quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, & illorum Superioribus, ac Praelatis, etiam per dictos Romanos Pontifices Praedecessores Nostros & Sedem Apostolicam, ac etiam per Nos, aut quoscumque alios quovis modo concessis, confirmatis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis, & totaliter insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat ad effectum praesentium specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter, & plene derogatum esse volumus, atque decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§.5. Volumus autem quod praesentium transumptis manu Notarii publici &c.